

Súd: Okresný súd Prievidza  
Spisová značka: 14P/43/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813216832  
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor  
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3813216832.3

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci starostlivosti o maloletého M. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov matky: K. K., nar. X.X.XXXX, trvale bytom O., C. X/X a otca P. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom I., I. C. XXX/XX, adresa na doručovanie C. 6, M. XXXX/XX, Česká republika, o zvýšenie výživného, takto

### rozhodol:

I. Otec je povinný platiť zvýšené výživné na maloletého M. Z., narodeného XX.X.XXXX vo výške 120,- Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 1.8.2013.

II. Zročné výživné za obdobie od 1.8.2013 do 6.12.2013 vo výške 200,- Eur súd povoľuje otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 40,- Eur, pričom prvá splátka je splatná k 25. dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, a ďalšie splátky spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu, pričom neuhradením čo aj jednej splátky sa stáva zročným celý dlh.

III. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 17P/17/2012-39 zo dňa 14.5.2012 vo výroku o výživnom na maloletého M. Z., narodeného XX.X.XXXX.

### odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 6.8.2013 sa matka maloletého M. Z. domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 80,- Eur mesačne na sumu 170,- Eur, počnúc dňom 1.8.2013.

Svoj návrh odôvodnila tým, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otcovi určená rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 17P/17/2012-39 zo dňa 14.5.2012. Maloletý Martin od septembra 2013 navštevuje Strednú odbornú školu obchodu a služieb na ul. Kalinčiaka v Prievidzi, odbor kuchár, čím sa značne zvýšia výdavky, ktoré je na neho potrebné vynaložiť. Sú to hlavne náklady na oblečenie, obuv vo výške 84,- Eur, obedy cca 40,- Eur, príspevok ZRPŠ, cestovné v MHD, obuv, oblečenie, kredit na telefón, učebnice, školské pomôcky a vreckové. Maloletý začal športovať, chodí na thajský box. S tým sú spojené tiež výdavky, za tréning, ktorý má 3x do týždňa platí 2,50 Eur na hodinu a bolo potrebné zakúpiť mu výbavu ako napr. rukavice a chrániče.

Matka ďalej uviedla, že žije v spoločnej domácnosti so súčasným manželom a ďalšími dvomi synmi B., nar. XX.XX.XXXX a Q., nar. X.XX.XXXX. Jej príjmy pozostávajú z prídavkov na deti a rodičovského príspevku. Náklady celej domácnosti na bývanie sú 225,30 Eur.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a listinnými dôkazmi.

Matka na pojednávaní uviedla, že keďže maloletý M. začal od septembra chodiť na strednú školu výdavky na neho sa zvýšili. Musela vynaložiť peniaze napríklad na kúpu jeho vybavenia do školy, poplatok na ZRPŠ, či 20,- Eur na učebnice. Maloletému platí 28,- Eur mesačne ako platbu klubu, kde chodí na thajský box. K tomuto športu potrebuje ešte aj vybavenie, ktoré mu musí priebežne dokupovať. Cestovné na MHD stojí maloletého 15,- až 20,- Eur mesačne. V škole má prax, každý druhý týždeň a vtedy je potrebné uhradiť sumu 1,70 až 2,20 Eur denne, keďže suroviny na prax si musia študenti kupovať sami. Dobíja mu aj kredit na mobile v sume 10,- eur mesačne. Výdavky na stravu a oblečenie je ťažko presne vyčísliť, keďže sa stále menia, napríklad naposledy mu kúpila tenisky za 39,- Eur.

Otec na maloletého výživné neplatí, naposledy zaplatil v ešte mesiaci december 2012 avšak na staršieho syna. Od mája poberá matka na maloletého náhradné výživné. Otec sa o maloletého nezaujíma, s deťmi nekomunikuje. Iba občas, keď je opitý, tak im v noci zavolá.

Príjmom matky je rodičovský príspevok, je na materskej dovolenke so synom, ktorého má z druhého manželstva. Jej manžel pracuje ako živnostník, robí kotolníka v Pravenci. Jeho čistý mesačný príjme je cca 580,- až 600,- Eur.

Otec maloletého sa na pojednávanie nedostavil, hoci bol riadne a včas predvolaný. Dostavil sa po termíne jeho konania, súd ho preto vypočul mimo pojednávania.

Vo svojej výpovedi uviedol, že momentálne nemá z čoho platiť výživné. Po vypratani z bytu, ktorý mal prenajatý v Karvinej, býva s priateľkou na ubytovni. Aj tam musí za bývanie platiť minimálne 5.600,- Kč mesačne. Minulý rok mal živnosť, odvtedy mu ešte tri firmy dlžia peniaze, spolu 66.000,- Kč. Živnosť ukončil vlni, dôvodom bolo hlavne to, že mu firmy neplatili za vykonanú prácu. Teraz sa živí tak, že chodí po brigádach. Priateľka nepracuje, keďže stratila doklady a nemá dosť peňazí ani na to, aby si vybavila nové.

On sa snaží nájsť si príležitostné brigády, má nepravidelné príjmy. Začiatkom júna mal pracovný úraz, keď sa mu na stavbe na lešení vykĺbilo koleno a potrhali sa mu väzy. Od toho úrazu má problémy s kolenom. Teraz sa mu podarilo nájsť jednu brigádu, pomáha pri stavbe rodinných domov, aj tam je však príjem nepravidelný. Podľa toho, koľko má práce zarába približne 40,- až 50,- Kč na hodinu. Jeho výdavky tvorí spomínaných 5.600,- Kč za ubytovanie a ďalej najmä strava, ledva im to s priateľkou vychádza. Momentálne nemá peniaze ani na minimálne výživné.

S maloletým M. nie je v kontakte, lebo bývalá manželka mu to zakázala.

Na ďalšom pojednávaní, ktoré súd vo veci nariadil, matka v reakcii na vyjadrenia otca uviedla, že nie je pravda, že by mu firmy dlhovali nejaké peniaze. Otec maloletého si vždy, keď mal nejakú zákazku, vybral od firmy vyššiu zálohu, ktorú potom nevrátil. V septembri 2012 jej výživné, ktoré bol otec dlžný na oboch synov zaplatil jeho zamestnávateľ, pán Kucharovič. Ten jej tiež povedal, že otec maloletého nič neplatil ani svojim zamestnancom, ktorých mal ako živnostník.

Otcovi nechce matka syna dávať, vtedy keď je otec opitý. Maloletý M. má len 16 rokov a matka sa bojí, že by sa mu niečo mohlo stať. Z Českej republiky jej prišlo oznámenie, že proti otcovi bola podaná obžaloba, pre trestný čin zanedbania povinnej výživy. Otec potom písal maloletému Martinovi SMS správy, v ktorých sa na neho snažil psychicky vplývať, ako keby on bol zodpovedný za to, že je otec tresne stíhaný. Martin to veľmi ťažko niesol, dokonca nespával, matka aj zvažovala, či sa nemá obrátiť aj na psychológa. Otec výživné stále neplatí a záujem z jeho strany o maloletého M. nie je žiadny, napriek tomu, čo povedal pri výsluchu na súde.

Kolízna opatrovníčka uviedla, že náklady vynakladané na maloletého M. nevyhnutne narástli najmä z dôvodu, že už je stredoškólák. To, že sa jeho otec správa nerozumne, a robí nerozumné životné rozhodnutia nie je dôvodom na to, aby bol maloletý M. ukrátený na primeranom výživnom. Poukázala na zákonné ustanovenie, podľa ktorého má výživné prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča.

Z vykonaného dokazovania vyplynul nasledovný skutkový stav: vyživovacia povinnosť otca na maloletého M. bola naposledy upravovaná rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 17C/17/2012 -39 zo 14.5.2012. Rodičia maloletého uzatvorili rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa otec zaviazal prispievať na maloletého M. výživným vo výške 80,-Eur.

Maloletý M. začal od septembra 2013 navštevovať Strednú odbornú školu, odbor kuchár. Na zakúpenie nevyhnutného vybavenia do školy jeho matka vynaložila 84,- Eur. Za stravu v škole matka mesačne platí 40,- Eur, za učebnice vynaložila 20,- Eur za príspevok ZRPŠ 30,-Eur. Cestovné do školy stojí maloletého 15 - 20,- Eur mesačne. Na suroviny, ktoré si musí maloletý zabezpečiť na praktické vyučovanie matka vynakladá približne 22,- Eur mesačne. Matka dobíja maloletému kredit na mobilný telefón približne 10,-Eur mesačne. Popri týchto výdavkoch je potrebné vynaložiť prostriedky na stravu maloletého, jeho oblečenie a obuv, drogériu, a vreckové.

Maloletý M. športuje, chodí na Thajský box, kde mu matka za tréning platí približne 28,- Eur mesačne. Zároveň bolo maloletému potrebné zakúpiť aj vybavenie na tento šport.

Matka žije s maloletým v domácnosti spolu s jej terajším manželom a ďalšími dvomi synmi, starší B. je už plnoletý, ale ešte nezaopatrený, mladší je dvojročný Q., s ktorým je matka na rodičovskej dovolenke. Príjmom matky je rodičovský príspevok 199,60 Eur. a prídavok na deti 69,30 Eur. Matka poberá náhradné výživné 80,- Eur mesačne.

Manžel matky je živnostník zarába približne 580 až 600,- Eur mesačne. Na domácnosť vynakladajú 225,30 Eur mesačne.

Otec maloletého mal ako živnostník v roku 2012 čistý príjem 16.468, 57 Eur. Živnosť neskôr ukončil a v súčasnosti je nezamestnaný. Zdržiava sa v Českej republike. Mal prenajatý byt v Karvinej, ktorý musel na základe rozhodnutia súdu vypratať. Teraz býva na ubytovni s priateľkou. Za ubytovňu platí 5.600,- Kč mesačne. Živí sa príjmami z príležitostných brigád. Za mesiac júl 2013 mal čistý príjem 10.000,- Kč. V júni mal pracovný úraz, vykĺbilo sa mu koleno, odvtedy má s kolenom problémy. Výživné na maloletého M. neplatí, v Českej republike je preto proti nemu vedené trestné stíhanie pre prečin zanedbania povinnej výživy.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Z citovaných ustanovení zákona o rodine okrem iného ďalej vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery, a to či už na strane osoby povinnej platiť výživné, alebo na strane osoby oprávnenej z výživného. Na základe vykonaného dokazovania možno konštatovať, že od posledného rozhodnutia o výživnom sa pomery zmenili a to ako na strane maloletého tak aj na strane jeho otca.

Pri poslednej úprave výživného maloletý Martin navštevoval ôsmy ročník základnej školy. Zmena pomerov od tej doby na jeho strane súvisí s najmä tým, že začal navštevovať strednú školu, pričom vzhľadom na charakter jeho odboru - kuchár, je potrebné vynakladať výdavky na zabezpečenie jeho pracovného oblečenia a surovín na praktické vyučovanie. Výdavky má aj na cestovné do školy. Ďalšia zmena pomerov súvisí s tým, že je starší a fyzický vyspelejší, s čím sú spojené zvýšené náklady na jeho stravu, oblečenie a obuv.

Otec maloletého bol v čase poslednej úpravy výživného živnostníkom. V súčasnosti je nezamestnaný a živí sa príležitostnými brigádami. Z jeho daňového priznania, ktoré podal pre daň z príjmu za rok 2012 vyplýva, že v roku 2012 dosiahol čistý príjem z podnikania 16.468,57 Eur, t.j. 1.372,38 Eur mesačne. V konaní neboli preukázané žiadne objektívne okolnosti, nezávislé od vôle otca, ktoré by mu bránili pokračovať v živnosti a teda v dosahovaní obdobných príjmov aj naďalej. Súd nezohľadnil ani pracovný úraz, ktorý otec utrpel v júni 2013. Z dokladov doložených otcom totiž vyplýva, že v mesiacoch júl a august 2013, teda po tomto úraze uzatvoril dohody o vykonaní práce, jeho pracovná schopnosť teda úrazom nebola obmedzená.

Pri posudzovaní podmienok na určenie výživného sa okrem iného vychádza aj z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov povinného. Na uvedené skutočnosti sa prihliada aj z hľadiska kritérií tzv. potenciality príjmov. To znamená, že súd má povinnosť skúmať, či sa povinný nevzdal bez dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, resp. či neberie na seba neprimerané majetkové riziká.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že konanie otca je nezodpovedné a ľahkovážne. Pripravil sa o zdroj príjmov z podnikania. Prišiel aj o bývanie v nájomnom byte. Výživné pravidelne neplatil ani v roku 2012, keď na to mal preukázateľne dostatok zdrojov. Neplatením výživného sa vystavil trestnému stíhaniu. Z uvedených dôvodov nie je možné, sa otec ľahkovážnym konaním vyhýbal svojej zákonnej vyživovacej povinnosti, resp. aby maloletý bol ukrátený na svojich potrebách v dôsledku neprimeraných

rizík, ktoré na seba berie jeho otec. Z uvedených dôvodov súd pri rozhodovaní o zmene výšky výživného zohľadnil len zmenu pomerov na strane maloletého.

Matka sa svojim návrhom pôvodne domáhala zvýšenia výživného až na sumu 170,- Eur. Súd po vykonanom dokazovaní, ktorým sa oboznámil s osobnými a majetkovými pomermi maloletého a jeho rodičov, považuje sumu 120,- Eur za primeranú oprávneným potrebám maloletého a možnostiam a schopnostiam otca. Preto určil výživné v tejto sume.

Výživné súd priznal v súlade s návrhom matky od 1.8.2013. Zameškané výživné za obdobie od 1.8.2013 do 6.12.2013 je vo výške 200,- Eur. Súd ho otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 40,- Eur, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v štyroch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.